

TIPS
OSS!

Støtter din revisjonsvirksomhet et godt formål – innen idrett, kultur eller veldedighet – eller har virksomheten eller en ansatt gjort noe annet som er verdt en notis i Revisjon og Regnskap? Send et par ord og gjerne et bilde til forlag@revisorforeningen.no.

Ikke skatt på salg av overskuddsstrøm for 2023

Spørsmålet om skatteplikt for salg av overskuddsstrøm fra private boliger skal utredes nærmere, og det skal legges frem forslag til særregler i statsbudsjettet for 2025. I mellomtiden skal inntekter ved salg av overskuddsstrøm fra solcelleanlegg i boliger ikke skattlegges, opplyser Finansdepartementet i en pressemelding.

[Les mer](#)

Et viktig skritt nærmere EU-tilpasset bærekrafts-rapportering i Norge

Regjeringen har fremmet en lovproposisjon om gjennomføring av EU-direktivet om bærekraftsrapportering (CSRD) i Norge. Store norske foretak skal nå avgi revisorattestert bærekraftsrapportering etter felles europeiske standarder.

Lovforslaget sikrer at Norge er i rute med tanke på EUs implementeringstidsfrist 6. juli 2024. Nå gjenstår stortingsbehandling og ikrafttredelse.

De nye reglene innebærer at bærekraftsrapporteringen får en mer sentral funksjon i selskapsrapporteringen, og sørger for mer presis, sammenlignbar, relevant og verifiserbar informasjon. For å sikre at

brukerne kan ha tillit til informasjonen, innføres det krav om at bærekraftsrapporteringen skal attesteres av en revisor.

[Les mer](#)

Se også: [Temaside bærekraft](#)

Krav om uavhengig attestasjon av selskapenes bærekraftsinformasjon gir trygghet for at informasjonen som gis, er til å stole på, sier Kjersti Okstad, fagdirektør for selskapsrapportering og bærekraft i Revisorforeningen.

Styrking av retten til å betale med kontanter

Regjeringen har lagt frem et lovfor-slag som styrker forbrukeres rett til å betale med kontanter. Dette er viktig av hensyn til beredskapen, samtidig som det gir en trygghet for mange som synes det er krevende å benytte digitale betalingsløsninger.

[Les mer](#)

Forslag til endringer i regnskapsførerregelverket

Forslaget fremmes på bakgrunn av at norsk lovgivning de siste årene har åpnet for at bekref-telser, som tidligere måtte avgis av godkjente revisorer, også kan avgis av stats- autoriserte regnskapsførere. Endringen skal sikre at det kan stilles krav til arbeidet med slike bekref-telser, og at Finanstilsynet kan føre tilsyn med og sanksjonere disse tjenestene.

[Les mer](#)

Vil oppheve krav til skattetrekkskonto

Finansdepartementet har sendt på høring forslag om at skattetrekkt skal betales til Skatteetaten samtidig med lønnsutbetalingen. I tillegg til hoved-lønnsutbetaling gjelder forslaget også alle andre betalinger av lønn og skatte-pliktige ytelser og trekkene knyttet til slike. Forslagene erstatter dagens ordning med betaling til skattetrekkskonto, og samlet overføring til Skatteetaten annen hver måned.

Etter forslaget vil unnlatt eller for sen betaling av forskuddstrekk og skatte-trekk være straffbart. Høringsfristen er 5. juni 2024.

[Les mer](#)

Regjeringen øker størrelsesgrensene for små foretak

Finansdepartementet foreslår å øke grensene for små foretak i regnskapsloven med 140 prosent, fra 35 millioner kroner til 84 millioner kroner i balansesum og fra 70 millioner kroner til 168 millioner kroner i salgsinntekter.

Som utgangspunkt skal tersklene for balansesum og salgsinntekter etter regnskapsdirektivets nye grenser settes til henholdsvis 56 og 112 mill. kroner på grunn av inflasjonsjustering og endret kronekurs. Regnskapsdirektivet åpner imidlertid for at nasjonale myndigheter kan øke tersklene med inntil 50 prosent, og det er dette regjeringen nå velger å foreslå, i motsetning til i høringsforslaget.

[Les mer](#)

Utflyttingsskatten endres fra 20. mars 2024

Den såkalte «utflyttingsskatten» innebærer at det beregnes en gevinst på urealiserte aksjer mv. ved utflytting fra Norge. Regjeringen har nå sendt et forslag til endringer i utflyttingsskatten på høring, men det foreslås at endringene skal gjelde for utflyttinger og overføringer fra og med 20. mars 2024, dagen forslaget ble sendt på høring.

[Les mer](#)

Gjennomskjæring ved kjøp av aksjer med høy skattemessig innbetalt kapital

Petter Stordalen tapte i hovedsak en sak i Oslo tingrett 22. mars 2024 om kjøp av aksjer med høy skattemessig innbetalt kapital som kunne ha medført at utbytteutdelinger hadde blitt skattefrie.

Skattekontoret og [skatteklagenemnda](#) mente at aksjekjøpet ble rammet av den dagjeldende ulovfestede gjennomskjæringsregelen.

Saken ble brakt inn for Oslo tingrett som avsa dom 22. mars 2024. Retten mente at skattemotivet – å utnytte den høye innbetalte kapitalen på aksjene – var det klart viktigste motivet for aksjekjøpet og at Stordalen valgte å kjøpe aksjene personlig. Skattyter hadde anført andre forretningsmessige motiver, men retten anså disse for å være relativt ubetydelige.

[Les mer](#)

SAF-T Financial versjon 1.30

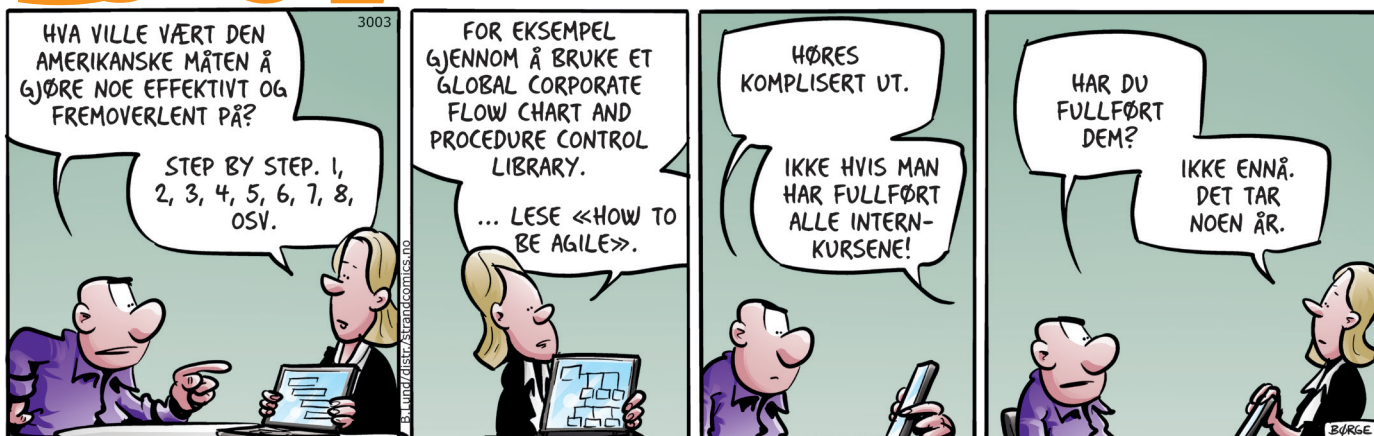
Skatteetaten har nå publisert SAF-T Financial versjon 1.30. Det er «strammet inn» på bruk av standardformatet, strukturer er endret, datatyper er utvidet i en rekke elementer, og det er lagt til nye elementer for å gjøre standardformatet mer brukervennlig, og for å nærme seg en enklere overføring fra system til system. Det nye versjonen vil gjelde fra 01.01.25.

Det gamle skjemaet (versjon 1.20) og dokumentasjon, kan fortsatt benyttes for tidligere år (regnskapsår 2024 og tidligere).

[Les mer](#)

LUNCH

Medlemsfordeler

Som medlem i Revisorforeningen har du og ditt firma tilgang til en rekke fordeler.

Medlemsfordeler for deg personlig

[JBF Bank og forsikring](#)

[BMW Group Norway](#) – rabatt bilkjøp/leasing

Helseforsikring – [Storebrand](#)

[Faglig informasjon – nettsiden, nyhetsbrev](#), veiledninger mv.

[Veiledningstjenesten](#) – alle fagområder på nett, svar innen 1–2 arbeidsdager

[Revisjon og Regnskap](#)

[Brilleland](#) – gunstige rabatter

[Akademika.no](#) – opptil 15 % rabatt

Rabatt på kurs

ReKomp [kursabonnement](#)

Medlemsfordeler for firmaet

Tjenestepensjon – [Storebrand](#)

Kollektiv ansvarsforsikring – [Tryg](#) ([Profesjonsansvarsforsikring](#))

[Kontakt Howden](#) for tilbud

Helseforsikring – [Storebrand](#)

[BMW Group Norway](#) – rabatt bilkjøp/leasing

Digitale verktøy – [Simpleyer](#), [Bisnode](#)

SmartCheck, [Purehelp](#) Pro, [Styreplan](#)

for Revisor, [Proff Forvalt](#)

Telefoni og bredbånd – [Telenor](#)

og [Phonero](#)

Nettside/sosiale medier – bransjeløsning fra [ldium](#)

[ReKomp](#) kursabonnement

Drift av virksomhet

[Etablering og drift](#) av virksomhet

[Godkjenning/autorisasjon](#)

Tilsyn og kontroll

[Profilering](#) av egen virksomhet

Revisor i [profesjonelle vanskeligheter](#)

48 000 skattemeldinger levert pr. 12. april

Skatteetaten opplyser at det pr. 12. april var levert 48 000 skattemeldinger fra upersonlige skattepliktige.

Når det gjelder selskapsmeldingen for selskap med deltakerfastsetting (SDF), var det medio april bare levert i underkant av 200. Skatteetaten har besluttet å gi automatisk utsatt frist til 30. juni med bakgrunn i at det har

vært krevende å utvikle gode løsninger. Se [Utsatt frist for visse selskaper](#).

Totalt er drøye 12 000 skattemeldinger (inkl. SDFene og ENK) signert av revisor.

[Les mer](#)

[Se også: Temaside ny skattemelding](#)

Nytt fra Revisjonskomiteen

18. mars var det møte i Revisjonskomiteen med følgende temaer på dagsorden:

- SA3802 høringsbehandling
- Attestasjon bærekraft
- Prosjekt rundt revisors «bekref-telser» til det offentlige
- Åpenhetsloven

[Les mer](#)

Se også: [Revisjonskomiteens medlemmer](#)

Utsatt frist for visse selskaper

Fristen for å levere skattemelding for aksjeselskaper og selskapsmelding for selskaper med deltakerfastsetting er 31. mai.

For selskaper med deltakerfastsetting og selskaper innen særskatteområdene har det vært krevende å utvikle gode løsninger. Etter dialog med systemlevere-randørene har derfor Skatteetaten besluttet å gi automatisk utsatt frist for visse grupper skattepliktige.

[Les mer](#)

Formuesverdi for selskaper med kapitalendring mv. i 2023

Formuesverdien på næringseiendom beregnes ved at den beregnede utleie-verdien x 0,9 divideres med en kalkulasjonsfaktor på 8,5 % for 2023. I statsbudsjettet for 2024 ble det vedtatt et [tilllegg i kalkulasjonsfaktoren på 1 prosentpoeng](#) for eiendommer i andre kommuner enn Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.

Skattedirektoratet har gitt anvisning på hvordan ikke-børsnoterte selskaper skal hensynta den nye rabatten for nærings-eiendommer utenfor de fire største byene ved beregning av formuesverdi på aksjene i skattemeldingen for 2023. Disse anvis-

ningene er beskrevet i [tidligere artikkel på revisorforeningen.no](#).

[Les mer](#)

Overvåkers rolle i henhold til finansforetaksloven

En arbeidsgruppe bestående av medlemmer fra revisjonsselskaper har utarbeidet en veiledning for utøvelse av granskers rolle etter finansforetaksloven § 11-14.

Formålet med veiledningen er å bidra til en ensartet og konsistent praksis for utøvelsen av rollen som overvåker av kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, jf. finansforetaksloven § 11-14. Veiledningen er gjennomgått med Finanstilsynet.

[Les mer](#)

Forskrifter etter bokføringsloven

Finansdepartementets myndighet til å fastsette forskrifter etter bokføringsloven delegeres heretter til Skattedirektoratet. Vedtaket trådte i kraft 5. april 2024.

[Les mer](#)

Endringer i ny advokatlov og forslag til ny advokatforskrift

Stortinget vedtok ny advokatlov 3. mai 2022. Advokatloven er en ny profesjonslov med en helhetlig regulering av advokaters virksomhet og av adgangen til å yte rettslig bistand for andre enn advokater. Loven vil gjøre regelverket lettere tilgjengelig både for advokater og befolkningen. Loven kan ikke tre i kraft før en ny advokatforskrift er vedtatt.

Høringsforslaget inneholder overgangsregler til advokatloven, enkelte endringer

i advokatloven og andre relaterte lover og forslag til en ny advokatforskrift.

[Les mer](#)

Register over reelle rettighetshavere

Regjeringen foreslår å endre bestemmelsen om innsynsrett i registeret. Dette har bakgrunn i en avgjørelse fra EU-domstolen som har komplisert arbeidet med å åpne registeret over reelle rettighetshavere.

Opprinnelig var det tenkt at registeret skulle være åpent for «enhver». En avgjørelse i EU-domstolen gjør at det er usikkert om det er anledning til å gi allmennheten innsyn i registeret. Samtidig har det vært viktig for regjeringen å åpne for registrering.

Regjeringen foreslår derfor en endring i bestemmelsen om innsynsrett slik at det er media, sivilsamfunnsorganisasjoner og høyere utdanningsinstitusjoner som skal ha tilgang til opplysningene i regis-

ter for reelle rettighetshavere, i tillegg til offentlige myndigheter og rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven. Etter forslaget kan det også gis innsyn til andre grupper i forskrift.

[Les mer](#)

Temperaturmåler Dun & Bradstreet

www.dnb.com/no/

	2024		Endring	Samme periode 1 år tilbake*	Endring
	19.03.–05.05	08.02.–18.03			
Konkurs	598	529	13,0 %	587	1,9 %
Tvangsavvikling	171	124	37,9 %	141	21,3 %
Nyregistreringer	19 408	19 304	0,5 %	26 265	-26,1 %
Antall anmerkninger	1 945 160	1 948 546	-0,2 %	1 893 481	2,7 %
- Personer m/anmerkninger	247 229	247 093	0,1 %	248 038	-0,3 %
- Foretak m/anmerkninger	91 211	90 447	0,8 %	82 310	10,8 %

Kilde: Dun & Bradstreet

Fra og med Revisjon og Regnskap 3-2024 er tellingene av antall personer og foretak med anmerkninger gjort litt om. Antall personer er endret ved at døde personer er tatt bort. Tallene er derfor litt lavere sammenlignet med tidligere statistikker. ENK hvor det kun er registrert anmerkning på innehaveren av ENK-et er fra og med denne utgaven av tidsskriftet også inkludert.

Flere endringer i Foretakslovgivningen fra 1. juli 2024

I [Prop. 41 L \(2023-2024\)](#) ble det fremmet flere forslag til endringer i foretakslovgivningen. Forslagene er nå vedtatt og [trer i kraft fra 1. juli](#).

Dette gjelder:

- Endringer i reglene for registrering av enkeltpersonforetak
- Endringer i reglene om foretaksnavn
- Harmonisering av enhets- og foretaksregisterloven med folkeregisterloven
- Tydeliggjøring av reglene om retningslinjer om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende personer i noterte allmennselskaper i allmennaksjeloven

[Les mer](#)

Foreslår skatt på havbruk på kontinentalsokkelen

Finansdepartementet har sendt på høring forslag om å innføre en begrenset skatteplikt til Norge for utenlandske personer og selskap som har inntekt av havbruk (akvakultur) og dertil knyttet virksomhet og arbeid i 200-milssonene og på norsk kontinentalsokkel.

Departementet foreslår samtidig å innføre skatteplikt for utenlandske personers arbeidsinntekter i tilknytning til inntekt av mineralvirksomhet, havvind og karbonhåndtering mv. i 200-milssonene og på norsk kontinentalsokkel. I tillegg foreslås at det innføres skatteplikt for formue knyttet til slik virksomhet.

Høringsfristen er 17. juni 2024.

[Les mer](#)

Sanksjoner mot Russland og Belarus: Hva gjelder og hva er revisors rolle

Det er innført omfattende sanksjoner mot Russland og Belarus som svar på angrepet på Ukraina. 19. mars ble tolvte og trettende sanksjonspakke innført i Norge.

Som revisor må du ha kjennskap til sanksjonsregimet og følge opp klienter som kan ha forpliktelser etter sanksjonsreglene.

Som medlem i Revisorforeningen kan du [kontakte oss direkte med dine spørsmål](#) om sanksjonsregimet og andre konsekvenser angrepet på Ukraina kan få for deg som revisor.

[Les mer](#)

Fordel ved syntetiske opsjoner skattlagt som arbeidsinntekt

Skattedirektoratet har i en bindende forhåndsuttalelse tatt stilling til en ordning med syntetiske opsjoner som ble tilbudt daglig leder.

Ordninger som gir en ansatt rett til kontantutbetaling basert på verdiutviklingen på aksjene i selskapet, omtales ofte som «syntetiske opsjoner». Vilårene og effektene er i stor grad de samme som for ordinære opsjoner, men innehaver mottar kontanter i stedet for aksjer ved innløsning.

Syntetiske opsjoner faller utenfor reglene i [skatteloven § 5-14](#), men kan likevel bli beskattet som arbeidsinntekt hvis fordelene er utledet av arbeidsforholdet.

At det skal betales markedsverdi for instrumentet ved tildeling, ble ikke tilagt vesentlig vekt av Skattedirektoratet.

Det avgjørende er om det foreligger en nær tilknytning mellom gevinsten og arbeidsforholdet. Det ble i den forbindelse vist til [uttalelse fra Finansdepartementet 19. februar 1999](#) (Utv. 1999 s. 716).

[Les mer](#)

Utstedelse av salgsdokument ved tømning av slam, del II

Skattedirektoratet har vurdert kommunens faktureringspraksis ved oppkreving av gebyr for tømning av slam. Gebyr for tømning av slam kan faktureres på forskudd for inntil ett år. Gebyret kan ikke faktureres etterskuddsvis basert på måling av faktisk forbruk.

[Les mer](#)

Vi trenger en forvaltning som har og anvender god økonomikompetanse, og som har informative regnskaper, understreker administrerende direktør Karen Kvalevåg i Revisorforeningen i denne kommentaren. Kvalevåg var medlem i granskingsutvalget som gjennomgikk NSM-saken tidligere i år.

Hva kan vi lære av NSM-saken?

1. mars overleverte tidligere sentralbanksjef Svein Gjedrem, tidligere riksadvokat Tor-Aksel Busch og undertegnede en 88 sider lang rapport til justisministeren om den såkalte NSM-saken. Rapporten tar for seg hva som gikk så galt da Nasjonal sikkerhetsmyndighet tok opp et lån på 200 millioner kroner. Selv om overskriftene har handlet om ris og refs, mener jeg det ligger mye god læring i rapporten – for alle virksomhetsledere. Økonomistyring og god eierdialog er stikkord.

Adm. direktør
Karen Kvalevåg
Revisorforeningen

Hun var medlem i utvalget som gjennomgikk NSM-saken.

NSM-ledelsen får kritikk både for låneavtalen og manglende dekning i budsjettet for de samlede leie- og lånekostnadene de påtok seg. Når vi nå sitter med fasiten, er det lett å være etterpå-klok. NSM-saken kunne og burde ha

blitt stoppet lenge før. Dommen er tøff for berørte parter. Men de og vi andre må bruke den som et læringsverktøy.

Jeg mener vi kan ta med oss seks læringspunkter fra rapporten:

1. Økonomikompetanse inn i ledelsen

Økonomisjefen i en virksomhet må sitte tett på ledelsen og driften, og være til stede når viktige beslutninger blir tatt. Revisjonsbakgrunnen min ga meg tidlig innsikt i hvor viktig det er med god øko-

nomiforståelse i toppledelsen. Økonomisjefen i NSM var plassert på nivå tre i organisasjonen. Det er risikosport. Spesielt i en virksomhet som jobber så hemmelig som NSM gjør, og informasjonen naturlig nok ikke flyter så lett.

2. Beslutningsgrunnlag basert på økonomiske vurderinger og konsekvensutredninger

Det er avgjørende at ledere tar beslutninger basert på et helhetlig beslutningsgrunnlag, med økonomiske bereg-

ninger og solide vurderinger av risikoen. I store prosjekter er det vanlig med tydelige beslutningspunkter, der hvert steg har en klar spesifisering, krav og formalia. Et slikt beslutningssystem skaper grunnlag for godt opplyste valg. Aspekter ved NSM-avtalen ble behandlet stykkevis og underveis, og delbeslutninger ble tatt utenfor ledergruppen.

3. Prinsipper for styring

Styringsprinsipper er essensielt for god drift. En god styringsstruktur og åpen dialog skal blant annet sikre god rolleforståelse mellom eier og etat. Manglende kommunikasjon mellom departementet og NSM fikk store konsekvenser. Informasjon ble holdt tilbake, og NSM signerte blant annet låneavtalen før de hadde fått klarsignal fra sin eier.

4. Aktsomhet ved utskillelse og omorganiseringer

Organisasjoner er ofte mindre selvstendige enn man skulle tro. Underliggende organisasjoner trekker på konsernfunksjoner, spesielt innenfor administrative områder. NSM ble skilt ut som eget selskap fra Forsvaret i 2003, og ble administrativt flyttet til Justisdepartementet i 2019. Dette var en stor organisatorisk endring for NSM, med nye budsjettmodeller og endret virksomhetsstyring. Departementet burde ha kjørt en strukturert konsekvensutredning.

5. Klare fullmaktstrukturer

Det er viktig at ledelsen i en virksomhet har kontroll på fullmaktstrukturene, spesielt i vekstperioder. I NSM var det desentraliserte fullmakter. Det førte til at veksten i selskapet kom ut av kontroll. NSM ansatte flere mennesker enn de fikk budsjetter til, fordi fullmaktstrukturene manglet overordnet sentral kontroll.

6. Sunn kultur

En sunn kultur, der ansatte tør å si ifra når de oppdager at noe skurrer, er svært viktig. Selv om flere i ledelsen i NSM visste at flytteprosessen ble dyrere enn budsjettet, og at kontrakten ble underskrevet i forkant av godkjenningen, nådde ingen røde flagg departementet. Det kan vitne om en kultur hvor kritiske kommentarer ikke blir belønnet.

Oppsummering og veien videre

NSM-saken er et trist eksempel på at når noe kommer feil ut fra hoppkanten, får det mange følgefeil, som igjen får konsekvenser for samfunnet vårt. Og for tilliten vår til offentlige virksomheter og deres ledere. Som samfunn er det ingen grunn til å vente på nye offentlige skandaler før vi handler. Offentlig forvaltning må sikre solid økonomisk kompetanse og styringsstruktur.

Til slutt vil jeg oppfordre om at offentlig forvaltning så raskt som mulig går bort fra kontantprinsippet og over til periodiserte regnskaper. Dette grepet kunne alene bidratt til å gjøre denne saken betydelig mindre, og avdekket den inntil 10 måneder tidligere. Vi trenger en forvaltning som har og anvender god økonomisk kompetanse, og som har informative regnskaper.

Vi har alle et ansvar for å bidra til at tilliten i samfunnet vårt opprettholdes, og får kontinuerlig næring, og myndighetene har et enda større ansvar enn oss andre. For tillit er tross alt det mest verdifulle vi har.

Les også: [NSMs leie av Snarøyveien 36 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nsms-leie-av-snaroyveien-36/id3028085/)¹

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nsms-leie-av-snaroyveien-36/id3028085/>